

บทที่ 4

สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม
และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

4.1 สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

จากการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการบ้านเอื้ออาทรจังหวัดนครราชสีมา (โชคชัย) ในเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2565 สรุปได้ว่าโครงการสามารถปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ได้ ยกเว้นในบางหัวข้อยังต้องมีการดูแลรักษาเพิ่มเติม อ้างอิงตามตารางที่ 2-1

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. รมีการซ่อมบำรุงป้ายจราจรให้สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน
2. ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแล บำรุงรักษาระบบระบายน้ำ ตะแกรงดักขยะ ท่อระบายน้ำ บ่อหน่วงน้ำ รวมทั้งเครื่องสูบน้ำและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดีอยู่เสมอตลอดระยะดำเนินการ
3. ติดตั้งป้ายเตือน “อันตรายห้ามลงน้ำ” บริเวณบ่อหน่วงน้ำ
4. ดำเนินการตรวจสอบและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียให้มีประสิทธิภาพในการบำบัดเป็นไปตามที่ออกแบบไว้ และเปิดใช้งานระบบบำบัดน้ำเสียเป็นประจำ รวมทั้งควรจัดบันทึกการใช้ไฟฟ้าของระบบบำบัดน้ำเสีย ส่วนกลางประจำทุกเดือน
5. ควรเปิดใช้งานระบบบำบัดน้ำเสียเป็นประจำ และดำเนินการตรวจสอบปริมาณตะกอนในส่วนตกตะกอนของระบบบำบัดน้ำเสียส่วนกลางเป็นประจำทุก 2 เดือน หากพบว่ามีปริมาณมากเกินไปจนอุดตันกักเก็บ ต้องทำการสูบน้ำออกเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบำบัดของระบบบำบัดน้ำเสีย
6. ควรจัดหาเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความรู้เหมาะสมตามข้อกำหนดของทางราชการ ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการบำบัดน้ำเสีย
7. ควรรณรงค์ขอความร่วมมือให้เจ้าของบ้านทุกหน่วยพักดูแลระบบบำบัดน้ำเสียขั้นต้นประจำบ้านตักไขมันใส่ถุงดำและนำไปทิ้งรวมกับขยะเปียกเป็นประจำทุกสัปดาห์
8. กรณีทางโครงการนำน้ำทิ้งกลับมาใช้ประโยชน์ต้องดำเนินการฆ่าเชื้อโรคในน้ำทิ้งด้วยวิธีที่เหมาะสม ถูกต้องตามหลักวิชาการปฏิบัติและต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งจัดทำคู่มือปฏิบัติสำหรับการนำน้ำทิ้งกลับมาใช้ประโยชน์ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และต้องติดป้ายเตือนบริเวณบ่อพักน้ำทิ้งหรือบ่อน้ำ Reuse และพื้นที่ซึ่งนำน้ำทิ้งกลับมาใช้ประโยชน์ว่า “น้ำทิ้งผ่านการบำบัดใช้เพื่อรดน้ำต้นไม้”
9. ควรประสานงานกับ อบต.ท่าอ่าง ให้เข้ามาเก็บขนขยะอย่างสม่ำเสมอ (อาทิตย์ละ 2 ครั้ง) หากมีปริมาณขยะมากขึ้นควรเพิ่มความถี่ในการเข้ามาเก็บขนขยะ และรณรงค์ขอความร่วมมือให้ผู้พักอาศัยคัดแยกขยะก่อนทิ้ง และทิ้งขยะให้ลงถัง ไม่วางกองพื้น

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ต่อ)

10. ควรจัดให้มีถังขยะแยกประเภท และรณรงค์ให้ผู้พักอาศัยคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ทั้งขยะให้ลงถัง โดยไม่วางกอง เรียงราดบนพื้น และจัดหาฝาปิดสำหรับถังรองรับขยะ เพื่อป้องกันแมลง
11. ควรส่งเสริมให้ผู้พักอาศัยคัดแยกขยะโดยนำหลัก 3Rs มาใช้/คัดแยกขยะก่อนทิ้ง โดยการนำขยะย่อยสลายได้มาทำปุ๋ยชีวภาพ แยกขยะรีไซเคิลออกจากขยะทั่วไป และนำไปขาย เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมภายในโครงการ รวมทั้งส่งเสริมให้มีกิจกรรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะ อาทิ การประกวดคำขวัญ หรือประกวดความคิดเห็นในการคัดแยกขยะ เป็นต้น เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึก
12. ควรติดป้ายประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้ผู้พักอาศัยรู้จักขยะแต่ละประเภท และคัดแยกขยะก่อนทิ้งไว้บริเวณบอร์ดประชาสัมพันธ์ของโครงการ และจุดคัดแยกขยะ
13. จัดให้มีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบความสงบเรียบร้อยในพื้นที่โครงการตลอด 24 ชั่วโมง จัดการจราจรบริเวณทางเข้า-ออกโครงการและจัดระเบียบการจอดรถ พร้อมทั้งคอยกวดขันและห้ามบุคคลภายนอกเข้า-ออกในพื้นที่อย่างเคร่งครัด
14. จัดให้มีจุดบริการรถจักรยานยนต์รับจ้างบริเวณใกล้กับทางเข้าออกโครงการ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้พักอาศัย และควรมีการรณรงค์ให้ผู้พักอาศัยใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะ
15. ประสานงานหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อติดตั้งสัญญาณไฟกระพริบ และจัดทำทางม้าลายบนถนนทางเข้ามหาวิทยาลัยรามคำแหง บริเวณทางเข้า-ออกโครงการ
16. ควรมีการจัดทำแผนปฏิบัติการกรณีเกิดเพลิงไหม้ โดยแสดงรายละเอียดวิธีการดับเพลิง การอพยพผู้อาศัยในโครงการไปยังจุดรวมพลที่ปลอดภัย และจัดทำแผนผังแสดงจุดรวมพลและเส้นทางอพยพหนีไฟแจกให้กับเจ้าของหน่วยพัก พร้อมทั้งติดตั้งผังแสดงทิศทางการอพยพหนีไฟไปยังจุดรวมพล โดยติดตั้งให้อยู่ในตำแหน่งที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน และระบุหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อหน่วยงานช่วยเหลือที่สำคัญและอยู่ใกล้เคียงพื้นที่โครงการ
17. ควรมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ทุกคนให้ตระหนักเรื่องการประหยัดพลังงาน และจัดให้มีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบการเปิด-ปิดไฟ รวมถึงทำความสะอาดไฟและโคมไฟประจำโครงการ

4.2 สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

จากผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำทิ้ง เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2565 เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากที่ดินจัดสรร พ.ศ. 2564 (ที่ดินจัดสรรประเภท ก มีการแบ่งขนาดที่ดินจัดสรรที่รังวัดแบ่งเป็นแปลงย่อยเพื่อจำหน่ายตั้งแต่ 500 แปลงหรือเนื้อที่เกินกว่า 100 ไร่) สามารถสรุปได้ดังนี้

4.2.1 สรุปผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำจากระบบบำบัดน้ำเสียส่วนกลาง

ผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำจากจุดเก็บน้ำหลังผ่านระบบบำบัดน้ำเสียส่วนกลาง พบว่า ค่า pH อยู่ในช่วง 7.3-8.2, BOD อยู่ในช่วง 2-4 มิลลิกรัมต่อลิตร, TSS อยู่ในช่วง น้อยกว่า 10 มิลลิกรัมต่อลิตร, Oil & Grease อยู่ในช่วง น้อยกว่า 5 มิลลิกรัมต่อลิตร, Sulfide อยู่ในช่วง 0.04-0.59 มิลลิกรัมต่อลิตร, TKN อยู่ในช่วง น้อยกว่าหรือเท่ากับ 4-18 มิลลิกรัมต่อลิตร ซึ่งมีค่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานฯทั้งหมด (น้ำทิ้งจากที่ดินจัดสรรประเภท ก ค่า pH 5.5 - 9.0, BOD ≤ 20 มิลลิกรัมต่อลิตร, TSS ≤ 30 มิลลิกรัมต่อลิตร, Oil & Grease ≤ 20 มิลลิกรัมต่อลิตร, Sulfide ≤ 1.0 มิลลิกรัมต่อลิตร และ TKN ≤ 35 มิลลิกรัมต่อลิตร), FCB อยู่ในช่วง 4.5-3,300 เอ็มพีเอ็นต่อ 100 มิลลิลิตร และ Nitrate อยู่ในช่วง น้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.1 มิลลิกรัมต่อลิตร

4.2.2 สรุปผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำจากบ่อกักน้ำสุดท้ายก่อนระบายออกสู่แหล่งน้ำสาธารณะ

ผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำจากบ่อกักน้ำสุดท้ายก่อนระบายออกสู่แหล่งน้ำสาธารณะ พบว่า ค่า TSS อยู่ในช่วง 12-82 มิลลิกรัมต่อลิตร ซึ่งมีค่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานฯ ส่วนค่า pH อยู่ในช่วง 7.2-8.8, BOD อยู่ในช่วง 4-17 มิลลิกรัมต่อลิตร, Oil & Grease อยู่ในช่วง น้อยกว่า 5 มิลลิกรัมต่อลิตร และ TKN อยู่ในช่วง 6-24 มิลลิกรัมต่อลิตร มีค่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานฯ (น้ำทิ้งจากที่ดินจัดสรรประเภท ก ค่า pH 5.5 - 9.0, BOD ≤ 20 มิลลิกรัมต่อลิตร, TSS ≤ 30 มิลลิกรัมต่อลิตร, Oil & Grease ≤ 20 มิลลิกรัมต่อลิตร และ TKN ≤ 35 มิลลิกรัมต่อลิตร), FCB อยู่ในช่วง น้อยกว่า 1.8-7,900 เอ็มพีเอ็นต่อ 100 มิลลิลิตร, Nitrate อยู่ในช่วง น้อยกว่า 0.1-0.5 มิลลิกรัมต่อลิตร และ Total Phosphorus อยู่ในช่วง 1.43-18.0 มิลลิกรัมต่อลิตร

4.2.3 สรุปผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำผิวดิน

ผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำในคลองยางก่อนผ่านจุดระบายน้ำของโครงการ พบว่า ค่า DO เท่ากับ 3.1 มิลลิกรัมต่อลิตร, BOD เท่ากับ 6 มิลลิกรัมต่อลิตร และ FCB มากกว่า 160,000 เอ็มพีเอ็นต่อ 100 มิลลิลิตร ซึ่งมีค่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานฯ ส่วนค่า pH เท่ากับ 7.1 มีค่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานฯ (ค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน มีค่า pH 5.0-9.0, DO ≥ 4.0 มิลลิกรัมต่อลิตร, BOD ≤ 2 มิลลิกรัมต่อลิตร และ FCB $\leq 4,000$ เอ็มพีเอ็นต่อ 100 มิลลิลิตร), TSS เท่ากับ 90 มิลลิกรัมต่อลิตร และ TKN น้อยกว่า 4 มิลลิกรัมต่อลิตร

ผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำในคลองยางหลังผ่านจุดระบายน้ำของโครงการ พบว่า ค่า DO เท่ากับ 3.2 มิลลิกรัมต่อลิตร, BOD เท่ากับ 5 มิลลิกรัมต่อลิตร และ FCB เท่ากับ 160,000 เอ็มพีเอ็นต่อ 100 มิลลิลิตร ซึ่งมีค่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานฯ ส่วนค่า pH เท่ากับ 7.1 มีค่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานฯ (ค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน มีค่า pH 5.0-9.0, DO ≥ 4.0 มิลลิกรัมต่อลิตร, BOD ≤ 2 มิลลิกรัมต่อลิตร และ FCB $\leq 4,000$ เอ็มพีเอ็นต่อ 100 มิลลิลิตร), TSS เท่ากับ 88 มิลลิกรัมต่อลิตร และ TKN น้อยกว่า 4 มิลลิกรัมต่อลิตร